

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/26013 GK 133

7/36468 GK 45

7/36585 GK 58

7/37698 GK 68

7/38493-38494 GK 83

16 Haziran 2026

7/38772-38777 GK 85

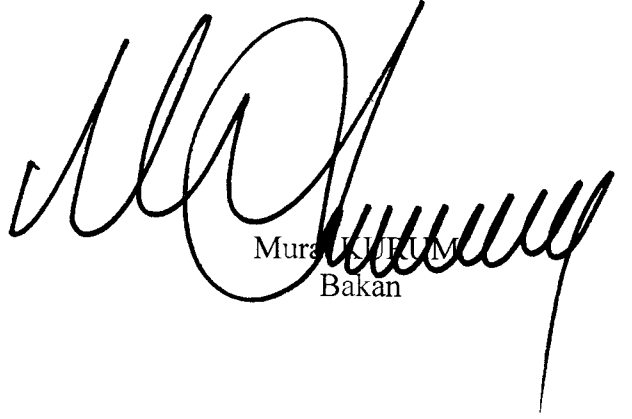
Sayı :30824082-610-15923396

Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİYE TİMİSİ ERSEVER'İN
TBMM 7/38777 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/38777 GK 85

SORULAR

Tek kullanımlık plastik poşet kullanımının azaltılması amacıyla başlatılan ücretlendirme uygulaması sonucunda elde edilen gelirlerin büyüklüğü ve bu gelirlerin nasıl kullanıldığı kamuoyunda merak konusu olmaya devam etmektedir. Uygulamanın çevre politikalarına katkısının somut olarak ortaya konulabilmesi açısından plastik poşet satış miktarı ve gelirlerin harcanma alanlarına ilişkin verilerin şeffaf şekilde paylaşılması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1)2020, 2024 ve 2025 yıllarında ülkemizde ücretli olarak satılan plastik poşet sayısı kaçtır?
- 2)Aynı yıllarda plastik poşet satışından toplam ne kadar gelir elde edilmiştir?
- 3)Plastik poşet satışından elde edilen gelirin ne kadarı kamuya ne kadarı marketlere/işletmelere aktarılan paylardan oluşmaktadır?
- 4)Kamuya aktarılan gelir hangi amaçlarla kullanılmaktadır? Elde edilen gelirin kullanımına ilişkin ayrı bir bütçe kalemi veya resmi rapor düzenlenmekte midir? Düzenleniyorsa kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır?

CEVAPLAR

2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun Ek 13'üncü Maddesinde “.....*Plastik poşetler satış noktalarında kullanıcıya veya tüketiciye ücret karşılığı verilir*” hükmü yer almaktadır. Bu hüküm çerçevesinde Bakanlığımızca düzenlenen Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar yayımlanmış olup 1 Ocak 2019 tarihinde plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması başlatılmıştır. Bu uygulama ile tek kullanımlık olan plastik poşetlerin azaltılarak hem sera gazı emisyon salımının önüne geçilmesi hem de kaynak verimliliğinin sağlanarak çevre ve insan sağlığına verilen zararın azaltılması ve Ülkemizin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefine ulaşılması hedeflenmiştir. Ayrıca, bu uygulama ile tüketiciye satılan plastik poşetler ücretlendirilerek plastik poşet sayısının azaltılması bunun yerine çok kullanımlık taşıma ekipmanlarının kullanılması amaçlanmıştır.

Plastik poşetlerin ücretlendirilmesi ise Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ve Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar doğrultusunda; her yıl piyasa koşulları ve ilgili sektör temsilcilerinden oluşan Ambalaj Komisyonunun önerisi dikkate alınarak Bakanlığımız tarafından belirlenmekte ve takip eden yıl boyunca geçerliliğini korumaktadır. Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar, her yıl sonunda Bakanlığımız tarafından güncellenmekte ve plastik poşet ücreti revize edilmektedir. Poşet ücreti, 1/1/2026 tarihinden itibaren yıl sonuna kadar vergiler dahil 1 TL/adet olarak belirlenmiştir.

Bununla birlikte, 2872 sayılı Çevre Kanunu'na eklenen geri kazanım katılım payı başlıklı Ek Madde 11'de “*Yurt içinde piyasaya arz edilen bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için piyasaya süren/ithalatçılardan bu listede belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı (GEKAP) tahsil edilir...*” hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun Ek 11 inci maddesi doğrultusunda; GEKAP tutarları her yıl Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanmaktadır. Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan geri kazanım katılım payı tutarları 2026 yılı için

- yeniden değerleme oranında düzenlenmiş olup “2872 Sayılı evre Kanunu Uyarınca Alınacak Geri Kazanım Katılım Payı Tutarlarına İlişkin Tebliğ (2026/1)” 30 Aralık 2025 tarihli ve 33123 sayılı Resm Gazetede yayımlanmıştır.

Piyasaya sürenler tarafından yapılacak GEKAP beyannamesi ve ödemeye dair tüm işlemler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından düzenlenen Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Genel Tebliği çerçevesinde yürütülmekte olup GEKAP beyan ve ödeme dönemleri bahse konu Tebliğ ile belirlenmiştir. Diğer taraftan, 7261 sayılı Türkiye evre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un “Geri kazanım katılım payı” başlıklı geçici 2 nci maddesine göre “(1) 1/1/2021 tarihinden 31/12/2025 tarihine kadar 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı evre Kanunu’nun ek 11 inci maddesi uyarınca tahsil edilen geri kazanım katılım paylarının yüzde yirmi beşi tahsil edildiği ayı izleyen ayın sonuna kadar Türkiye evre Ajansı hesabına aktarılır. Aktarılacak tutarlar karşılığında Bakanlık bütçesinde gerekli denek öngörülür.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda verilen bilgilerden de anlaşıldığı üzere, GEKAP plastik poşet için satış noktaları tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına beyan edilip ödenmektedir. Plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması ise satış noktaları tarafından tüketicie satılan plastik poşet creti olup ikisi de birbirinden farklı uygulamalardır.

İlgili mevzuat doğrultusunda Türkiye evre Ajansı Başkanlığına aktarılan bu kaynaklar; ulusal ölçekte geri kazanım altyapılarının kurulması ve işletilmesinde, deniz ekosisteminin korunması amacıyla yürütülen Mapa ve şamandıra Projeleri, sıfır atık uygulamalarının yaygınlaştırılması ve döngüsel ekonomi ilkeleri doğrultusunda kaynak verimliliğinin artırılması faaliyetlerinde kullanılmaktadır.